

УРЕЂУЈЕ ЗМАЈ-ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ДРУГА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А Б У К А З Е М .

У Н О В О М Е С А Д У

20. Јануара 1879.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Б и з м а р к а д е .

И досад је било људи,
Особито на висини
Којима се туђе мњење
Као неки злочин чини.

Такав човек, — чудне тежње —
За конопцем жељно тежи,
За конопцем, који вели:
„Само вежи, само стежи!“

Таки људи радо гасе
Свећу, лучу, жижак, лампу,
Гоне перо и артију
И мастило, па и штампу.

Кресат' пера, брисат' слова,
Гњечит' штампу знам да знate!
А где сада (Бизмаркада,)
Сад за гушу већ хватате!

У Берлину сабор грца,
За грло га Бизмарк гњечи,
Узалуд се он копрца
— Господин се боји речи.

Није шала, испод грла
Кад те стисне кобац љути!
Ил' говори он што хоће,
То говори, — или ћути.

Мало му је глувим бити,
Ко и досад што је бив'о, —
„Зашт' сви други нису неми,“
Ето то је њему криво.

Бог човеку говор даде,
Чега нема створ остали;
Узалуду бог му даде
Кад му Бизмарк не халали.

И тако ће, не знам докле,
Ал за неко ипак време,
У Немачкој, у Берлину
Говорници да занеме.

Збогом речи, збогом ставке,
Периоди, збогом слово!
Збогом, збогом сви речници,
Бизмарк вас је конфисково.

Жалосно је што вам причам,
Ал не могу суза лити,
Јер из ове трагедије
Комедија може бити:

Ако ове Бизмаркаде
Прилепчиво позареде,
Те се прокте мајмунима
На Бизмарка да с' угледе.

Титулус зеванди
ЈАВНА ПРЕДАВАЊА
IV.

О трбуви.

Поштовано собраније. Данас ћу вам говорити о једном великом господину, који је кадар изнудити поклоненије целога света. Јер кад трбу заболи, онда човек не само да се клања, већ се превија као црв.

Али како и да не буде трбу велики господин. Та он је маза човечијег тела. Још у детинству почнемо му тенати, зовући га тибом, трбушичићем и т. д. Васпитање у опште и не зовемо вишем васпитањем, него одгојењем, имајући сам трбу пред очима. За тим добије лепу титулу благоутробија. И тако мазећи га и клањајући му се направисмо од њега праву халу, којој се, као негдашњим божовима приносе на жртву волови, срне, зезови „гуске, патке са пилићи“ и т. д.

У многих људи који су систематично и методично одгојени изгледа и лице као трбу, само у пристојној минијатури.

Трбу је и звезда, која показује човеку пут, којим треба да пође, — а да се не огреши о ону мудру пословицу: трбувом за лебом.

Трбу је море. То признаје и пословица, која вели: у сред мора ћу ћурово гњездо. А друга пословица, која таки за првом долази, учи нас да „не вала сипати у море песак“. Зато се и не сипа у њега песак, него се кувар по цео дан зноји измишљајући шта ће му се на жртву принети. (Ал он је ипак песковите нарави, — многи празни подруми, које је он све у себи упио и усисао).

Трбу је центрум човечијег тела. Центрумом се може назвати у толико вишем, што се заиста кадак на центре мерити може.

Ордени и колајне носе се обично на грудима. Али има људи тесногруди, и онда дотичан министар, који је рад њихово тесногрудије обилно да украси, долази у неприлику. Зато су свештеници и калуђери, као практични људи, дошли на ту мисао, да се на трбуви носе одличја, јер је трбу много еластичнији. И тако постадоше плави и црвени појасеви и архимандритски крстови, који се скромно на трбух спуштају. (Мој мали Милутин он је нашао за појас друго име, — он то зове потрбушина. Ако ћемо нашто има дете и право. То је права шина, која држи трбу да се не распукне.)

Трбу спада и у ред посуђа. То су наше баке добро схватиле, зато и међу често на њега (угрејан) заклопац.

Пун је трбу сушта проза. Тада не мари ни за појезију ни за друге вештине. Празан трбу, он је већ много музикалнији, — он т. ј. празна прева уме лепо да крче. Сећате ли се оних дивних звукова што их издају жице на виолини. Те жице нису ништа друго него празна, сува прева.

Кад је човек гладан, онда му кажу да се поглади по трбуви. То је хомеопатски лек. Глад лечити са гладењем.

Трбу је и добар јастук, тако примећују они, који су имали прилике пред варошком кућом бити поваљени. Али има народа, који не току по леђи, него ударају по трбуви као по неком клавиру. Ти тек мора да су музикално изображенi.

Грк је признао да је бог стварајући човека све добро створио, само му је то замерио, што није створио трбу човечији на леђи, да га може лакше ношити. Ал то није био онај Грк, што је појео једно и по јајета па је пукao. Већ је то био онај Грк, што је појео два печена ћурка, — па није пукao.

Они, који су ради од јела што заптедити, да се могу боље и по моди облачити, веле: трбу нема прозора. (Но, само би нам још то требало).

Има људи, који знају „говорити из трбува“ — Немци их зову „Bauchredner“. Ти људи још нису дољно припознати. Али они имају велику будућност. Они могу бити дивни посланици на дијетама и саборима. (Особито у земљама, где влада политика зоби и бича.)

Кажу да „с главе риба смрди“. На ту се пословицу* свиколики трбуси срде, — и то с пуним правом.

Трбу је по себи врло хумористичан. Зато људи кад се смеју, не хватају се за главу него за трбу. — Ви се, поштовани слушаоци, сада не хватате за трбу, — наравно, само зато, што сте ми обећали да ћете непрестано зевати. А та два посла не слажу се никако.

Завршујући ово моје доста непотпуно предавање, морам се дотаћи и статистике, јер се и она дотиче свачега на свету.

Са народно економног гледишта, статистика врло греши, што у државама броји колико имају глава, — у место да броји колико има трбува. Зато су статистична дата врло непотпуна. Јер сваки човек има трбу, — а многи и то још одабрани и меродавни људи, видимо да иду као муга без главе.

А напоследак, кад вам већ нисам нову годину честитао, ево сад ћу да избацим једну жељицу; а та је: да бог даде целом свету, не изузимајући ни српски народ, мало мање промућурних трбува а мало више промућурних глава, топлих срдаца и поштених карактера.

Стармл.

Против куге.

Европа држе стрепи
Да се како неналеци
Астраханска куга на њу —
За то с' брине ноћу, дању
Да одклоне кугу вражу
Новинари сад предлажу:
Да се тамо послат мора
Једна чета од доктора;
Не би ли се куга тако
Оканула свог заната,
Не би ли се уплашила
Од конкурената.

(Hum L.)

Шетња по Новом Саду.

XV.

Неће ми нико веровати, али ја и опет кажем, да смо се при последњој шетњи у Новом Саду, а то је било на св. Саву, у летњим хаљинама знојили. Јест, јест, драги моји који ово читате и нечитате, баш смо се јако знојили, као у сред лета. А госпођице су биле у танким исеченим хаљинама, а ми у прним (плаћеним и неплаћеним) капутима. Шетали смо, и непрестано се у разговору на врућину тужили и брисали зној; вероваћете ми, кад вам кажем, да је то било — на беседи.

Беседа гимназијска испала је — што но дописници веле-сјајно. Под „сјајношћу“ овом не разумем осветлење дворане, премда је и ово било тако јако, да смо многи однели траг од тога осветлења и кући, т. ј. капути су нам покапани од свећа по плећима јуначким и рукавима господским! Света је било тако пуно, да је ко дрвено јаје с плафона доле пустио не би се разбило. За то није замерити, што се свет из дворане одвадио и отишao у рештаурацију, те ни у рештаурацији није било ни једне столице (ни главе) празне, све је то пуно било. Госпођице и младе госпине биле су једна лепша од друге удешене: једна је имала белу хаљину а прну свилену косу, друга ружичасту хаљину а плаву косу, трећа зелену хаљину а пудровану косу, четврта шарену хаљину и високу до плафона флизуру — једном речи, изгледале су као анђели у рају. Неожењен човек, који их је посматрао, и који би хтео од госпођице да бира, коју да узме за жену, не би се могао решити, јер би му се све морале допасти, а по дотичном канону, само „једнија жени подобајет имати“, те тако остаје питање нерешено, коју да узме. За то се сваки напослетку решио, да изиђе из дворане и оде у рештаурацију на чашу пива. Добро, ал како ће се и кад ће се оженити? Увек пре него на беседи и игранци. Јер на игранци су све лење и чисте, све су љубазне и миле, слатко говоре, дивно се смеше, сунце им из очију сија, стреле згађају управо у срце, те с беседе оде човек кући сасвим забуњен и не може ни на шта да се реши. А кад се ујутру пробуди, а он онда стане да филозофира: Е гле ти молим те, та ја нисам ожењен! Сад би место једног доручка морао донети два; морао би ми бити први ход у дућане, да исплатим, што је жена за игранку покуповала; морао бих — ако је први -- исплатити слушкињу, куварицу, праљу, дојкињу; морао бих купити опет нових шест шипкова карата; морао бих наредити и покуповати шта је нужно за соаре довече, јер је моја жена на реду да даје; морао бих купити нов сервис, јер се жена јуче наљутила, што је изгубила на картама, па разбила седам тањира и чинију за чорбу; морао бих је водити после подне на лед, да се на халифаксовим ципелама тоциља, сутра у позориште, прёкосутра на „кренцхен“ и т. д. Деца леже троје од шарлаха, а четворо од дифтеритиса, плаћај доктора и апотеку, а у злом случају и друго што. Кад оздраве, морао бих куповати седам пари ципела и хаљина, три коња и четири лутке и т. д. па никад

краја. морао бих од бриге и оседити и оћелавити! А овако идем ујутру у кавану на доручак, у подне на ручак а у вече на вечеру. То је цео трошак, осим оно мало дувана, цигара, једно туце цигарншицлова од ћилибара, дувањара, и што се који пут по која десетица прокарта, пропије и изда тамбурашима; има до душе мало штете и отуд, што „вечерке“ сваки пут мање „веша“ донесу, него што однесу, јер ко да их контролира; свеће и дрва се више купују него што се потроши, јер их пре времена нестане, кад нема ко да води рачуна; храна и пиће у бирџузу кошта за једну особу више него код куће за петоро; кошуља, ако је најмање гдедод опарана или рушице искварене, баци се, јер нема ко за два минута да закрпи и оправи; у вече се у бирџузу више потроши, него што би се у уредној кући за три дана појело и попило, али то су све малености! У болести истина нема срца, које се за нас брине и стрепи, нема руке, да нам дода лека и чашу воде, али за добре новце, нађемо миувек, ко ће нас — наједити и пре времена у гроб отерати!

Оно друго што сам хтео рећи врло је озбиљно и не спада у „Стармалог“.

Парница.

Неки војно, хвалећ своје,
Рекао је:

„Много трпи земља ова
„Са топова“.
„А још више“, поп завика,
„Од војника!“

Док ти неки уча уди
Не загуди:

„По земљу је срећа веља
„С учитеља“.

На то скочи ћата стари:
„А писари?“

Кипну срце слолар Весе,
Подиже се:

„Зло по вама, да вам није
„Занатлије!“

На то ће им сељак рећи:
„Ми смо већи!“

„Што нам земља добра даје —
„Са села је!“

„Сви ви треба ноге танке
„У опанке!“

Ту се деси Цига неки,
Слаткореки:

„Што рекосте овде јако,
„Ако ј' тако,“

„Онда ј' рајски живот стари
„Међ чергари.“

„Сви што нас је, слаби јаки —
„Сви једнаки!“

„Сви у лицу мрки, тавни
„И сви равни!“

„Још су уз то Ците стари
„Парничари;“

„Ком је криво, нека стане
„У Цигане!“

Абуказемов календар.

Јануар.

1. „Нова Аустрија“ (Босна и Херцеговина) слави први пут ново лето. Кажу, да су пред ту „славу“ многе пушке и топови избачени. Само весело!

2. На место Филиповића дошао је за команданта Виртемберг. Филиповић је Хрват, а шта је Виртемберг? Оно „ембер“ у имену му не допада ми се.

3. Један касир забунио се јутрос, те место да очисти чизме, а он „очистио чуства“.

4. Новопокренuti лист „Голуб“ стаје на читаву годину 60 новч. Друштво београдских богослова моли уредништво, да му шаље лист у по цене.

5. Француска академија расписује награду за једну расправу, која би свестрано расветлила питање вршачке формације и урошеве општине.

6. Обичај сецовања код многога је прешао у страст. Тако има у Н. Саду неки људи, који сваки дан сецују. (Сецери у штампаријама).

7. Руси су пренели из Азије кугу у своју земљу; сад треба пазити да Руси не дођу у Аустрију (ради трговине на пример), јер ето тионда куге и нама!

8. Календар „Исток“ казао је у огласу свом, да излази ради осетљиве празнице у календарској књижевности. Сад, кад смо га видели, осетили смо и ми ту празницу.

9. Траже се сада 16 милијона ради окупације Босне; ал ми смо изгубили 60 милијона ради тога, треба дакле толико и да тражимо.

10. Многи војници завиде управитељу Јосићу, јер овога не пуштају у Босну. Камо срећа — веле — да и нас не пуштају!

11. Даклем су у Србији Чивути еманципацију добили; но, сад ће се ваљда покренути какав независан лист!

12. У Новом Саду још ништа не излази на јавност, шта се мисли чинити у корист сиромашне по родице Ђуре Јакшића; мора бити да су спремања огромна, кад тако дugo трају, те ће нас наједанпут изненадити.

13. Субота је. У Новом Саду — као и обично — звони опет на вечерње (забаве).

14. Јачка беседа. Једна млада госпа се фали како је штедљива, те мало материје троши на хаљину: дошла је у сасвим исеченој и без рукава.

15. Шир-Алија намерава доћи у Кабул, ал' кочијаша неће одмах исплатити, погодио га је и за натраг.

16. „Заставин“ дописник из Торонтала јада се на стање тамо, како је финансија пала, економије и индустрије нема, и ускличе властима: у новој години индујте нам нова живота и т. д. и завршује са: Веде-гемо. Ал ако они одговоре Ћирилицом: Ве-деремо!

17. Клупе на галерији новосадског позоришта врло су осетљива створења, јер цело време преставе дају израза својим осећајима: ако се преставља шаљива игра, оне цикоћу, а ако је трагедија оне не-преслано циче и стењу. Осећаји су им врло раскламићени.

18. Сир Бенда изоставља у фришкоћи оно „и“, те се пише: Ср-Бенда.

19. Н—ско „Женско друштво“ издало је оглас са неким штампарским погрешкама: „Ми волемо сваког кеца (место: свеца) да држимо нашу седмицу (м. седницу). Не жалимо коју десетицу (макар ма-кову) и избацити.“

20. Један бачванин се тужи: Узели су ме на весло (векслу), одвели су ме у грундун („грундбух“), па су ме трамбуљирали (интабулирали).

(Наставиће се.)

Из Шајкашке.

I.

Кад сам дошао у једно село у Шајкашкој нисам никде могао сексера променити: Нема никде крајџара — све сами бугери.

II.

И у Жабљу се играју госпоје „фрише фире“, али не као код нас на форинте, оне играју само на бугере. О, да их оће све изгубити!

III.

Како је пријатно путовање по Шајкашкој! Ономад сам ишао у Т. и морао проћи 1. покрај једног места, где су недавно три лопова напала на једног путника и похарали га. 2. Кроз Каћку шуму, где је лане бесан курјак ујео једног человека из Каћа и 3-ће морао сам ноћити у С. у гостионици, где је пре пет дана неки Шваба избо ножем једнога момка, који је на месту мртав остао.

Аб.

А тај цео пут је 5—6 сати!

Грацијас.

Једном жупнику, доносио је чешће један циганин зеца на поклон, за кога — место чаше ракије или вина — увек је само голо „грацијас“ (Хвала!) добивао. Незадовољан цига запита попу: Велечастни! Шта значи та реч грацијас?

Жупник: Та реч значи толико; као, да сам ти сам дао два цванцика.

После неког времена умре цига дете, које је попа наравно опојао и до гроба отпратио. После укопа запита циганин попу: Велечасни! шта сам вам дужан?

Жупник: Само шест цванцика.

Циганин (весело): дакле грација, грација, грација и још једанпут грација; и два цванцика патраг.

Катихета: Децо! Знате ли ви да смо ми сви браћа и да је Творац небесни свију нас отац?

Један између деце: Ал мени је мати казала, да је мој отац у гробљу, а не на небу.

Звекан запита блесана: Знали он зашто за сваком војском, силна кола, па још већином покривена, иду.

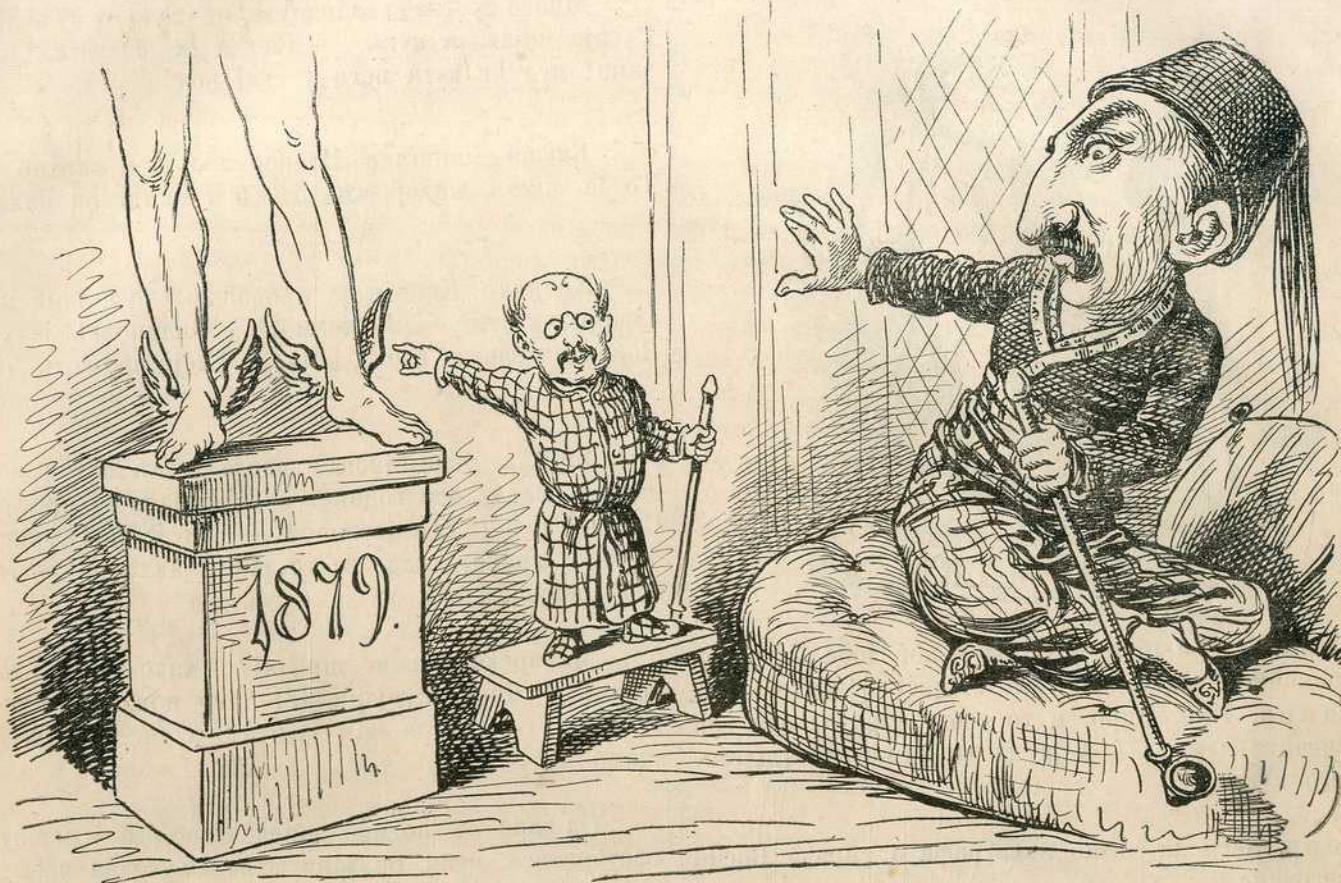
Блесан: Какав би ја човек био, кад знаю неби. У они покривени коли, вози се солдатска кураж (хтео је рећи „фураж“.)

Звекан: Све зна. Зато Турци и губе свуда битке што куражи немају у коли.

Један православ. Хрват.

ПРИМЕРАН ВЛАДАЛАЦ

СТАРМАЛИ. Ето видиш Абдул Хамиде, то је владалац ове године.

АБДУЛ ХАМИД. Па што је привезао крила на ноге?

СТАРМАЛИ. То је учинио примера ради, — да се и ти на њега угледаш, па да и ти тако урадиш.

Међер има и над Црногорцима јунака.*)

Био један Црногорчић,
У Србији беше стањен,
Он је лане војник био,
Добар војник и похваљен.

Да је био храбра срца
Остало би можда тајна,
Ал како ће бити тајна
Кад га краси и колајна.

Прије војне ћак је био,
После војне, куд ће, шта ће
Мајда су му брци никли.
Хајд у школу, — да куда ће.

И у школи строгост влада,
Која децу води срећи,
Па још кад је гимназија, —
Па још кад је разред трећи!

*) Ми смо с наше стране уверени да у овој песми нема није труника исптице. (Како би тако што и могло и бити?) Песму штампамо само чуда ради, да се види како данашњи свет уме да измишљава.

Па још кад је професору
Брижно чело намрштено,
Кад се баци у позитуру
Као перо разкречено.

Онда тешко оном ћаку,
Који пензум не донео
(Па још ако при сеоби
Помагат му није хтео)

Црногорац није дошао, —
„А ти клечи нек ти с смију!“
Црногорац не зна клечат
Да му дадеш Сентандрију.

Ал професор то баши хоће
Да колајник пред њим клечат
Овај не зна, па из тога
Родило се оштри речи.

Но па шта је онда било?
Било ј' то, што бити мора
Истерали, — шта, зар ћака
— Богме неће професора.

Ђири. Спиро, брате, ти од неког доба не читаш друге немачке новине, већ само „Пресу“. Зашто је то?

Спиро. Има, Ђири, и то свога узрока. Ако већ морам читати лажи, — а ја их волим читати „прес-не“ него куване.

Ђири. Јеси ли читao параграфе о управи Босне и Херцеговине?

Спиро. Јесам.

Ђири. Па који ти се параграф најбоље допада.

Спиро. Онај шести, који вели да ће те норме остати у крепости донде, док се не промене.

Ђири. Има људи, којима није доста што сеју неслогу међу грешним људима, — већ би хтели да заваде и саме свете.

Спиро. Не разумем те.

Ђири. Та ено Ивица Маршов покушао је на загребачком сабору да завади Светог Саву са Светим Димитријем

Ђири. Ха ха ха!

Спиро. Ти си вељда читao дневник загребачког сабора кад се тако горко смејеш.

Ђири. Погодио си.

Спиро. Па шта ти је најсмешније?

Ђири. Најсмешније ми је то, што је Абдул Керим ударао на нас па се и окануо, а Мишкатовић би хтео да нас још и сад бије са Абдул Керимом.

Натпис.

Баш је лена врајла Ана,
Поретко се така рађа, —
Па јој опет нашли мана!
Једни веле: „да је млађа!“
Други веле: „сувише је
Институтски билдована!“

Бур . е . .

Кокице.

Многе су владе забринуте, од како су чуле да се у Русији појавила куга. — Ваљда су се сетиле пословице: куд ће куга него у свој род.

Бивши министар Пленер пао је и скрхао руку. То је запста малер, кад бивши министри падају.

Хемичар Едисон је пронашао слова која могу и слепци читати. — Боже мој! а Филиповић је хтео у Босни да заведе слова, која не умеју ни окати читати!

Управа текелијнога завода јавља путем новина, да ће се и ове године у текелијануму прославити Свети Сава. (: То је лепо! — Ал је још лепше било оно време, кад се то није јављало, — већ по себи разумевало :).

Мађарске новине причају, како се у Угарској појављују многи курјаци. (Молимо понизно, имате ли ви што новије да нам јавите? а то ми већ давно знамо :).

Од како су новине донеле глас, да у млеку има дифтеритиса, неки Бачвани зарекли се да неће вишег читати новине, — бојећи се да им ко на тај начин и вино не огади.

Малој Катинци рекао је отац да је неће водити ове године на беседу, јер је она још б... вица. — „Е па добро, а ви ме водите на бал!“ — доскочи му досетљива швигарица.

Др. Ђ. Илијић у Бечеју сад се још већма уверио, да је католичка вера јединоспасајема (при избору општинског физика).

Из школе.

Катихета: „Но, Периће, како се звало оно брдо на коме је нојева лађа застала?“

Перића: (ћути).

Катихета: „Но да ти помогнем, звало се — а — а — а —“

Перића: „зnam, звало се — авала!“

д.

Лисица и буве.

Причају, да лисица, да би се избавила од бува узме у зубе комадић дрвета на ком има маховине, па онда са стражњим трупом полагано спушта се у воду, а буве све бегају на вишег где је суво, и тако полагано спушта се па у воду а буве све утеку на оно дрво; тако лисица пусти дрво и искочи из воде.

Футушки Баба.

(Наставак.)

Када је Баба кући приспео, као већ што је речено, брат Јата лепо га је дочекао, и мило му је било да су се они гласови побили који су по селу крстарили, као да је Баба због неког злочина у Србију побегао, да је побегавши тамо, и издавши се за сапунџију тамо у посао стао — да је неког Турчина, који је свагда Србе грдио, једне ноћи бивши на дивану у сапунџиници — помоћу прочи раденика, Асана счепавши за ноге у каду бацио — и истога у сапун истопијо као што то раде около, па и у самом Сегедину, са краденим кљусадма — ово се није истина осведочило — али говорило се као зацело, да је Баба једаред траг заметнуо — и тај ремек урадио. —

Не само брат, него и сва родбина Бабином се пријешивију срадовала — и таки су се сутра дан Јатиној кући стекли. — Баба да би бијо важнији није хтео чисто српски да говори, него је заносијо на шокачки и клименташки — као бајаги да је српски заборавијо — као појони из Сомбора Уца, када је дошао из школе кући из Кечкемета па када су га питали у коју школу иде, а он одговори „кеттő“ — а на питање како се зове во? ökör, а крава? Екеруша, а теле? Екерче.

Јата, брат Бабин, пошто је родбина се добро и најела и напила, представи јим, да не само Баба што нагиба као неко на валов, него да је и његова воља да Бабу ожени — даље да треба да се мерка ди добра девојка па после како им Бог даде нека се уживају — ево, вели Јата, још која недеља, па ће и Ускре проћи, па онда могу сватови по ћурђеву обавити се — на ово ће стрина Кумрија преметити — немој Јато молимте о ћурђеву — него мало даље одложи, знаш Боже прости, ко се о ћурђеву жени, овчији коњи. —

Ујна Ксенија мало нађорена, тада ће устати — ништа то, вели, Јато, било то о ћурђеву, или кад, то је све једно, неслушај ти Кумрије, знаш да она баш свака петка не стеже цегу — ето, вели, има у мог комшије вевге вајн девојка — ако нећете њу, ето у Васаљустена Мара, никад боље девојке, ако не и ту, ето у Рундоша Мицика — та све мери она кошуља на њоји — гао да су јој пуне недра левендула — ако баш и ту не, а оно ено Дропљина Анушка она би баш била за Бабу — знаш она је онако мало налик на ћифтанско — знаш да јој је отац бијо први чизмар у селу — сви спајински бироши, неби за Бога код другога чизме наручили. Знати оправти, умесити, знати се да дивани — као каква дућанџиница. —

Прија Марија, не вели не, нећемо ми за Бабу вутошкињу, чудни ми девојака саме купусарке, и оне ти знаду реда, посјеј расад — поливај расад — заламај дуван, нижи дуван, вешај га на пајанте, па онда удри у шверцерај — у том и зима дође, разбој јој зврји — незна наградити — незна нитити — незна откати, незна чунак — чимбар ни у руке узети — запитајте шта је башлук, шта је поузак,

„Стармали“ излази 10, 20 и последњег дана у сваком месецу.

Годишња цена 4 ф. погодишња 2 ф. на 3 месеца 1 фор. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., па по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар-

дивчик и агршак, незна ништа — забленуће ти се као оно јуне у шарена врата. —

Него ако ођете ме послушати, врните се ви на страну, ето Бегеча, ето вам Кера, Врбаса, Д. С. Ивана, ту су вам девојке, које знаду и мајсторски и паорски ред — а ја знам једну, мога нећака брата од тетке кћер Евицу то вам је девојка једаред од реда ваљана — а сем тога има и мираза — даје јој отац одма готова новца 300 форинти шајна — јуницу коју ође од две да бира — и ту нема сандука, него оварбан шивонер, да га бољега мајстор у Керу није направио.

Сви сродници умокоше, те прија Мари дадоше за право, а како и не, три стотине шајни лепа је паре, зато се може своје покућство купити — те се тако и сложише, да Јата са Бабом, како досне, у Кер отиде, да виде девојку, јер вутошкиња му и тако не фали.

По довољном дивану, родбина се разиђе, а Јата са Бабом још мало диванећи легну и они. —

Од разговора јучерањег прошло је већ 14 дана, Баба чека на Јату, да га позове у Кер, а Јата опет на Бабу — те тако би чекали можда и до ускрса, да прија Марија не пожури ји — те се тако један дан спремише и одоше у Кер, прија Марија она ће бити, како се то већ зове проводачиница. —

Када су дошли у Кер, ту ће stati код неког издаљека пријатеља Н. Кавгића, овај ји лепо прими — код њега ће вечерати и ноћити, па ће ду сутра ујутру к дељовци — Јата а и проводачиница пазе добро на ону изреку, старије јутро од вечера. —

Пријатељ Кавгић, после вечере мало се расцепуријо — фали девојку до неба а узда се да му се неће ни отети па вели, ја сам у туђину срећнији него у мојим синовима — ја када сам пријатељ-Јато мога Јашу женио — обишао сам ваљда 10 села, па никад девојке, ни за Бога а куртала ти и ратос, али све све, али када ти одо у Пивнице — и који је насељио! — ту ме паведоше на једну девојку лепа девојка, висока, јака, и баш онака како сам је пожелити могао, кад тамо одосмо, домаћин лепо нас дочека, изнесе чашу вина, те мало тако при вину и поседисмо пак онда ће мати прећи на ствар као знаш рад чега смо дошли. —

Домаћин, то ти је била људа грдно голема — опородивани, то баци на мене, то на мог Јашу очи — чисто те пресеца — мај ако нисам бијо ушепртљио — знаш Пивничани то су ти оне веле људи, као што ми ономадне читаде наш уча Јосим — за неке Бокезе.

Питаше одакле сам, како се зовем, шта имам — каквог свеца славиш — како иначе, тржиш ли с чим н. пр.

Ја му кажем да сам из Кера, да се зовем Кавгић, да славим светог Вартоломију — да имам кућу, земље и да помало са свињама радим —

На ото ти мој пријатељ несуђени, као опарен скочи — е' вели брајко куни се даље из моје куће, и коте је довео овамо — какво је то наопако село Кер, па онда завеш се Кавгић, та од кавге се свако клони, па онда славиш Вартоломију, нека му је милост, а и даље његов благослов, а тржиш са крмци — а коме ти несретници нису тур подерали? — одлази док си читав — док те нисам овом тољагом одадрео — те ћеш горе проћи, него Лаза Мејић из Сомбора — када се устркивао са покојним Шандором Папхазијом, и када га је сатерао у шанац — пред прерадовићеве пенџере. —

(Наставиће се.)

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шиљена адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду, а коме је наручилије Дру Јовану Јовановићу Змају у Београд. Предплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад

Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

За Србију претплату ваља слати књижари В. Валожића у Београд, а из свију осталих земаља

СТАРМАЛИ

јавља својим пријатељима и непријатељима, да се одлучио и даље живети. Живот му је у толико сигурнији, што у Берлинском уговору нема о њему ни спомена. Гаранција његовог опстанка лежи већ у томе, што није везан ни за гр. Андрапија ни за Тису. Програм му је:

Како знамо, тако дамо;
Док смо живи да се отимамо.

УРЕДНИШТВО.

Ами с наше стране јављамо, да ће „Стармали“ од сада излазити три пута у месецу, сваких десет дана на целом табаку дојакошњег формата, а доносиће у сваком другом броју редовно по једну велику слику. Одзове ли се публика боље, доносиће у сваком броју илустрацију.

„Стармали“ ће и даље уређивати и на њему стално као и до сада радити Змај-Јован Јовановић, уз сарадњу Абуказема; дакле неће бити никакве промене у редакцији.

Уз знатно повећане трошкове за поштарину и експедицију, не поширујемо цене листу, него остављамо досадању цену, надајући се, да ће наша поштована читалачка публика иакнадити ове увећане издатке наше тиме, што ће се многочврсто са свију страна одавати претплатом на „Стармалог“

Цена је „Стармалом“ дојакошња:

за Аустро-Угарску	за Србију, Цр. Гору, Босну и Херц.
на целу годину — 4 ф.	на целу годину — 50 гр.
„ пола „ — 2 ф.	„ пола „ — 25 „
„ четврт „ — 1 ф.	„ четврт „ — 13 „

ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У Н. Сад.

Изашла је из штампе

III. СВЕСКА

С Т Р А Ж Е

КЊИГЕ ЗВ. НАУКУ, КЊИЖЕВНОСТ И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ.

Ова је књига већа за читава три табака од осталих и пуна је разнолике садржине. Овом се књигом навршује једна четврт за оне претплатнике „Страже“, који су се са 2 фор. 50 н. претплатили, те се овим учтиво позивају, да претплату што пре обнове.

Овим отварамо претплату на „Стражу“ за 1879. г. и позивамо све пријатеље народне просвете и напретка, да потпомогну ово подuzeће претплаћивањем себе сама и набављањем претплатника.

„Стража“ изилази месечно у свескама од најмање 10 табака и стаје за Аустро-Угарску на четврт (3 свеске) 2 фор. 50 новч., за стране земље урачунаша се већа поштарина. Поједине свеске се продају по 1 фор. а могу се добити у административи „Страже“ код свију књижара и познатих пријатеља српске књиге. Претплата се шиље Administraciji „Straže“

Neusatz.

Већ изашле свеске „Страже“ могу се још добити. АДМИНИСТРАЦИЈА „СТРАЖЕ.“

ДВА СЛАГАЧА
Пајевића у Н. Саду.

вешта сриском, немачком и мађарском слогу, могу добити места у штампарији А.

За УРЕДНИШТВО ОДГОВАРА А. ПАЈЕВИЋ.

Животописи славних војсковођа.

I.

ПОРИЈЕКЛО ЗИМОНИЋА ПОРОДИЦЕ И ПОП-БОГДАН ЗИМОНИЋ,

војвода Гатачки.

Сабрао Јово Накићеновић, секретар општине Е. Новске.

СА ВЕРНИМ ЛИКОМ ПОПА-БОГДАНА.

Цена је књизи само 20 н. Ко на вишем комаду поручи добија књ. за 15 новч. Наручбине ваља слати штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

НОВА ШКОЛСКА КЊИГА МАЛЛА

К А Т А В Á С Í A

Содержाइл въ севѣк

церквиное пѣніе воскресное, и иных
разных пѣсни духовныя, пѣваемыя
во всѣх г҃одах,

изъ свѣтыхъ церквиныхъ книгъ
вѣшнямъ ученикамъ своимъ, ако же и всѣмъ церквиага пѣнія любителии учредилъ

ІСАИНЪ ПОПОВИЧъ,

Пархъ ко ск. кр. градѣ Ноко-Садѣ.

Књига је ова удешина по црвено-школским прописима за омладину школску, и као таква добила је благо слов Његове Светости патријарха српског Прокопија Ивачковића.

Књига броји 100 страна 8-не, а цена јој је само 20 новч. Ко на вишем комаду поручи, рачуна му се комад по 15. новч.

Припознатим комисионарима нашим дајемо радо и у комисију ову књигу. ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА
у Н. Саду.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Новом Саду 1879.